

туристичних центрів і курортних територій; збереження й відтворення природного середовища й історико-культурної спадщини.

Список літератури:

1. Звіти Всесвітньої туристської організації. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.wto.org>
2. Нідерланды. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://euronline.narod.ru/niderland.html>
3. Островська Є. П. Нідерланди: бізнес, спеціалізація, економіка / Є. П. Островська. – М.: Знання, 2002 – 208 с.
4. Папирян Г. А. Міжнародні економічні відносини: маркетинг в туризмі / Г. А. Папирян. – М.: Фінанси і статистика, 2001. – 160 с.

*Г.М. КУСТ,
А. КОВТУН*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ НА ХЕРСОНЩИНІ

Постановка проблеми. Сучасним туристам вже замало традиційних подорожей, де поєднується, як правило, відпочинок та оздоровлення з невеликою кількістю екскурсій. Тому, туристичні підприємства прагнуть повною мірою задовольнити різнобічне задоволення потреб туристів. У зв'язку з цим, значний інтерес представляє подієвий туризм, який є широко представлений на Херсонщині.

Подієвий туризм має древні коріння, але його наукове дослідження розпочалось порівняно недавно. Основна мета поїздки такого виду туризму приурочена до певної події. Унікальні тури, що поєднують в собі традиційний відпочинок та участь в найбільш видовищних заходах планети, поступово завойовують все більшу популярність, адже туристи отримують не тільки незабутні враження, а й здійснюють свої мрії, розширюють світогляд. Головна особливість подієвого туризму - орієнтація на широке коло споживачів.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Проблема організації подієвого туризму знаходиться в сфері наукових інтересів багатьох вчених та дослідників. Питанням організації та розвитку подієвого туризму в сучасних умовах займаються П. Тищенко, Л. Устименко, О. Бабкін, М. Біржаков, Г. Карпова, В. Квартальнов, А. Кирилов, О. Костюк, Л. Габор.

Метою дослідження є визначення та аналіз особливостей організації подієвого туризму на Херсонщині.

Реалізація поставленої мети вимагає вирішення таких завдань:

1. ознайомитись з поняттям подієвий туризм та з особливостями його організації;
2. розглянути особливості подієвого туризму на Херсонщині.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Подієвий туризм – нині популярний та актуальний термін в туристичній сфері. Цей напрямок є досить молодим і лише розвивається, проте він є неймовірно цікавим та інтригуючим.

Унікальні тури, що поєднують в собі традиційний відпочинок та участь в найбільш видовищних заходах планети, поступово завойовують все більшу популярність. Подієвий туризм - це чудова атмосфера свята, індивідуальні умови відпочинку і незабутні враження. Головна особливість подієвого туризму - безліч яскравих неповторних моментів. Цільова аудиторія тематичного туризму - це забезпечені туристи з доходом вище середнього, а також компанії, що складаються з декількох пар [3].

Завдяки подієвому туризму традиційне знайомство з історією і визначними пам'ятками тієї або іншої країни сьогодні можна сумістити з відвідинами чудових заходів, про які згодом буде приємно пригадати. Зараз існують найрізноманітніші програми подієвого відпочинку, які фахівці туристичних фірм розробляють спільно із зарубіжними партнерами [5].

З суспільної точки зору, розвиток подієвого туризму є дуже важливим, оскільки реалізуються такі важливі для соціуму функції, як: економічна, пізнавальна, рекреаційна та розважальна (основні функції туризму). Три останні носять більш суб'єктивний характер, оскільки міра їх ефективності для кожного туриста як відвідувача певних заходів буде різною.

Безперечною є економічна ефективність від розвитку подієвого туризму, що дозволяє оптимально вирівнювати коливання туристичної сезонності. Для багатьох туристичних регіонів, курортів, міст та містечок проведення відповідних заходів є додатковим джерелом грошових надходжень, а якщо захід відвідують ще й іноземні туристи, то і валютних. Тому у розвитку подієвого туризму, як правило, зацікавлені місцеві громади [7].

В подієвому туризмі можна виділити кілька тематичних видів:

- 1) національні фестивалі і свята;
- 2) театралізовані шоу;
- 3) фестивалі кіно і театру;
- 4) гастрономічні фестивалі;
- 5) фестивалі і виставки квітів;
- 6) модні покази;
- 7) аукціони;
- 8) фестивалі музики і музичні конкурси;
- 9) спортивні події;
- 10) міжнародні технічні салони;

Учасники подієвих турів пред'являють підвищені вимоги до засобів розміщення, особливо до їх класичного типу - готелів, транспорту

(зручність доставки до місця події), підприємствам громадського харчування та послуг гідів перекладачів. Особливість подієвого туризму в тому, що щороку він поповнюється новими подієвими турами, які переходять у розряд випадкових регулярних [1].

В даний час великим і стабільним сегментом подієвого туризму є "карнавальні" тури.

При організації "карнавальних" турів слід враховувати цілий ряд вимог туристів:

- місце розташування готелю - поруч з місцем, де проходять карнавальні заходи;
- наявність ресторанів і якісного харчування;
- архітектура готелю - старовинний стиль;
- інтер'єр номерів і колірна гамма;
- кількість обслуговуючого персоналу;
- наявність магазинів або пунктів прокату карнавальних костюмів.

Слід зазначити, що подієвий туризм є унікальним видом туризму, оскільки він не обмежений за змістом. Практично будь-яка територія, будь-яке місто, використовуючи креативний потенціал мешканців і зацікавлених осіб, в якості яких можуть виступати органи влади, бізнесмени, може організувати захід подієвого характеру того чи іншого рівня охоплення і зробити цю подію відправною точкою розвитку туризму [2].

В Україні ринок подієвого туризму почав формуватися з 90-х років ХХ століття. У самостійну сферу «event» туризм виділився тільки за останні 20 років. Зростання ринку був викликаний поліпшенням добробуту населення, збільшенням потреби людей отримувати нові враження, стати частиною подій, впливати на них і піти з радісним почуттям причетності до чогось більшого. Розвиток подієвого туризму в Україні відбувається повільно. Тільки з 2002 року туристичні підприємства почали пропонувати послуги з організації подієвих поїздок. Збільшення в'їзного туризму в зв'язку зі спеціальними подіями не є систематичним, носить непостійний характер - наприклад, Євробачення та проведення чемпіонату з футболу Євро-2012. Більшість подій регіонального і локального значення не приваблюють достатньої кількості іноземних туристів, щоб говорити про їх вплив на розвиток ринку в'їзного туризму [2].

Україна завдяки своєму геополітичному положенню, багатству культури, особливостям обрядів та традицій має значний потенціал та можливості для розвитку подієвого туризму. Вагомий потенціал в організації подієвого туризму має і Херсонська область.

Сьогодні Херсонщина може порадувати своїх відвідувачів великою кількістю культурних заходів. Географія проведення цих масових заходів сягає від Чорноморського узбережжя до мальовничих берегів Дніпра, від

Олешківських пісків до широких заповідних степів. Насамперед, це фестивалі, свята, спортивні змагання, політичні та економічні форуми.

Найбільш популярні заходи подієвого туризму Херсонщини:

– гастрономічні фестивалі: Фестиваль південного колориту, їжі та емоцій «Тишо-Тишо фест», Фестиваль вуличної їжі та музики «Чіга-Біга», Фестиваль «День Повноцінного Харчування», Всеукраїнський фестиваль «Український кавун – солодке диво»;

– музичні та театральні фестивалі і конкурси: Відкритий конкурс молодих виконавців «Каховка запрошує», Міжнародний арт-фестиваль поезії "Ан Т-Р-Акт", Фестиваль камерної та симфонічної музики «Амадеус», Регіональний фестиваль української пісні «Душа півдня», Міжнародний театральний фестиваль «Мельпомена Таврії», Міжнародний конкурс юних піаністів та композиторів «VIVAT, MUSICA!», Відкритий конкурс солістів – вокалістів ім. О.Петрусенко, Всеукраїнський дитячий фестиваль «Джаз над морем», Міжнародний фестиваль танцювального мистецтва «Зірки Арабату», Міжнародний рок-фестиваль «Крок у майбутнє», Міжнародний фестиваль східного танцю «Enigma of Arabia – Кубок Арабата», Міжрегіональний фестиваль духовно-патріотичної пісні «Сонячні дзвони», Всеукраїнський фестиваль-конкурс аматорських колективів «Хорлівська ліра», Дитячий фестиваль бандуристів «Таврійські зустрічі», Фестиваль-конкурс військово-патріотичної творчості «Оберіг», Фестиваль музики і мистецтв «Anotherland»;

– кінофестивалі: Міжнародний фестиваль аматорського кіно «Кінокіммерія»;

– фольклорні обряди, свята і фестивалі: Слов'янське свято «Коляда (Святки)», Фольклорно-етнографічне свято «Щедрий вечір, добрий вечір», День Велеса – середина зими, Свято Масляної та Весняного рівнодення, День богині Макош – слов'янський Хелловін;

– спортивні змагання: Чемпіонат з мотокросу «МХ-Таврія», Всеукраїнські змагання з веслування академічного «Регата пам'яті першого президента Федерації академічного веслування України В.Кохненка», Всеукраїнський легкоатлетичний пробіг «Легендарна тачанка», Всеукраїнські змагання зі спортивного танцю «Кубок Чорного моря», Відкритий фестиваль молодіжних культур «Екстрім», Всеукраїнські змагання з веслування на байдарках і каное «Весла надій», Всеукраїнський турнір з тайландського боксу пам'яті Сергія Филиповича, Міжнародний турнір зі спортивної гімнастики пам'яті заслуженого майстра спорту України з гімнастики спортивної Олександра Береша, Міжнародні змагання «Кубок закриття сезону з ловлі хижої риби «Nemiroff-fishing», Міжнародний турнір з вільної боротьби пам'яті Героя Радянського Союзу Іллі Кулика, Міжнародний турнір з боксу пам'яті Миколи Мангера;

– ралі, перегони і регати: Чемпіонат України з кантрі-кросу для квадроциклів «Ukrainian Cross-Country», Всеукраїнська регата серед

крейсерських, спортивних та олімпійських класів яхт на кубок яхт-клубу «Maxim marine», ралі «Чумацький шлях»;

– спортивні фестивалі: Всеукраїнський мотофестиваль «Тачанка», Всеукраїнський фестиваль спорту і музики «Crazy Days»;

– театралізовані шоу: театралізоване свято Масляної, театралізоване дійство «Козацькому роду нема переводу»;

– національні фестивалі і свята: Свято Весни для всієї сім'ї, Свято «Музика води», День Європи, Фестиваль народної творчості «Купальська заграва», Свято Івана Купала, Всеукраїнський благодійний фестиваль народної творчості «Купальські зорі»;

– політичні й економічні форуми: Міжнародний туристичний форум, Балтійсько-Чорноморський економічний форум, Міжнародний інвестиційний форум «Таврійські горизонти» [4,8].

В Херсонській області існують всі передумови для активного розвитку ринку подієвого туризму, однак ряд факторів перешкоджає його успішного формування. До їх числа відносяться: нерозвинена інфраструктура для прийому та розміщення гостей, недостатня інформованість населення про заходи та неналежний рівень їх організації.

Умовами успішного проведення подібних заходів є, по-перше, затвердження відповідної державної політики, а, по-друге - залучення спонсорів, що підтверджує досвід проведення подієвих заходів за кордоном.

Висновки. Подієвий туризм є перспективним видом туризму з невичерпним ресурсним потенціалом. За прогнозами спеціалістів, подієвий туризм з кожним роком буде завойовувати все більшу популярність серед туристів. Але для цього мають бути забезпечені певні умови, насамперед це: розвинена інфраструктура для прийому гостей, забезпечення населення інформацією про заходи, належний рівень їх організації.

Список літератури:

1. Бабкін О.В. Спеціальні види туризму/ О.В. Бабкін. - Ростов-на-Дону: Фенікс, 2008. - 252 с.
2. Габор Л. А. Формування ринку подієвого туризму в Одеському регіоні/ Л.А. Гарус// Матеріали наукової конференції "Становлення сучасної науки - 2012". – 2012.
3. Кляп М.П. Сучасні різновиди туризму/ М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор.- Київ: Знання, 2011. – 334с.
4. Офіційний туристичний сайт Херсонщини. – Режим доступу: <http://visitkherson.gov.ua/>. – Назва з екрану.
5. Подієвий туризм. – Режим доступу: http://typ.com.ua/ua/materials/podiiyiviy_turizm. – Назва з екрану.
6. Тищенко П.В. Теоретичні аспекти та розвиток подієвого туризму регіону/ П.В. Тищенко. - Науковий вісник Ужгородського університету. – 2011. Серія Економіка. - Спецвипуск 33. - Частина 4. - С.124-128.

7. Устименко Л.М. Подієвий туризм як історико-культурне явище / Л.М. Устименко // Культура і сучасність. - Київ : Міленіум, 2013. – С. 88-92.
8. Херсонщина фестивальна. – Режим доступу: <http://uct.artkavun.kherson.ua/festival.htm>. – Назва з екрану.

Л.В. ЛОЗОВА

ТЕРИТОРІАЛЬНА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ ДИТЯЧОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Дитячий туризм – організована подорож групи дітей шкільного віку (від 7 до 17 років) у супроводі керівника [1]. Як соціальне явище нової доби дитячий туризм є дітищем промислової революції, коли поява буржуазних взаємин у Західній Європі породила нові вимоги до виховання підростаючого покоління. На історичну сцену за доби Відродження виступив ідеал формування всебічно розвиненої особистості. Існують деякі проблеми, які перешкоджають розвитку сучасного дитячого туризму. Необхідність вирішення проблеми щодо розвитку в дитячому спортивно-оздоровчому туризмі, нові економічні відносини зажадали змін у процесі діяльності основної матеріальної та організаційної бази масового туризму, науково-методичної бази для формування і розробки практичних рекомендацій з розвитку дитячого туризму в регіоні та в країні в цілому. Дитячий туризм на сучасному стані свого розвитку має певні проблеми та перспективи розвитку саме на території України. Важлива проблема полягає у відсутності законодавчої бази для функціонування дитячих об'єктів туризму. З 2009-2014 роки в Україні створювався та був ухвалений Закон "Про туризм". У законодавстві виокремлено статтю про організаційні форми та види туризму в Україні, (стаття 4)[6]. Відсутність державного контролю призводить до збільшення корупції, та розквіту шахрайства. Це супроводжується бажанням заробітку грошей будь-якою ціною не хвилюючись про те, що це може вартувати життя. Протягом останніх років в Україні зберігається тенденція до погіршення стану здоров'я дітей та молоді. Вплив постійно діючих факторів ризику, незадовільна екологічна ситуація, ускладнена наслідками Чорнобильської катастрофи, перевантаження, насамперед у шкільному віці, призводять до істотного зниження імунітету та розвитку у дітей хронічних захворювань. Поки що не вдається забезпечити організоване оздоровлення та відпочинок усіх бажаних. Основними причинами такої ситуації є дефіцит коштів та слабка матеріально-технічна база дитячих оздоровчих закладів незалежної України.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Проблемами становлення та розвитку дитячого туризму в Україні займалися кандидат економічних наук Сокол Т.Г., доцент Геолого-географічного факультету